

Новитѣ дрехи на царя.

(Приказка отъ Андерсена¹⁾ — за юноши).

И мало едно врѣме единъ царь, който толкова много обичалъ новитѣ дрехи, че разходвалъ всичкитѣ си пари за своя накитъ и облѣкло. Кога правилъ прѣгледъ на войницитѣ си, кога отивалъ на разходка или на театъръ, той за друго не мислѣлъ, освѣнъ да покаже прѣдъ хората своитѣ нови дрехи. Всѣки часъ прѣзъ деня той мѣнявалъ облѣклото си, и както за другъ царь се казва: „той е на съвѣтъ“, за него се казвало: „царьтъ е въ своята гардеробна“. Столицата била весела, защото много чужденци минавали низъ нея. Единъ день пристигнали въ нея двамина бездѣлници, които се прѣпоръчали за искусни тъкачи, и разгласили, че умѣятъ да тъчатъ чудно хубаво платно. И не само цвѣтоветѣ и шаркитѣ били извънредно красиви, ами и облѣклата, направени отъ туй платно, имали една чудна особностъ: тѣ ставали невидими за ония, които сж много прости и глупави и сж неспособни да изпълняватъ своята длъжностъ.

„Тия дрехи сж безцѣнни, помислилъ си царьтъ: чрѣзъ тѣхъ азъ ще мога да познавамъ неспособнитѣ хора въ моето правителство: ще мога да различавамъ вѣщитѣ люде отъ бездарнитѣ. Да, туй платно ми е необходимо“.

Слѣдъ туй той далъ на шарлатанитѣ една голѣма сумичка, само да започнатъ веднага своята работа.

Тѣ нагласили, наистина, два стана, и се прѣсторили че работятъ, макаръ да не е имало нищо нито на бърдото, нито на совалкитѣ. Постоянно тѣ искали тънка коприна и чисто злато; ала всичко туряли въ своята торба, а работѣли на празнитѣ станове до срѣднощъ.

„Но азъ трѣбва да зная, най-сетнѣ, до кждѣ сж стигнали въ работата“ рекълъ си царьтъ.

Ала сърдцето му се стѣгало, като си помислѣлъ, че простацитѣ и некадърнитѣ не могатъ да видятъ платното. Той не се съмнѣвалъ, разбира се, въ себе си; но рѣшилъ, че е сѣ подобрѣ да изпрати по-рано другого да види какъ отива работата. Всичкитѣ жители на града вече знаели чудната особностъ на платното, и всички горѣли отъ нетърпение да узнаятъ колко простъ и неспособенъ е тѣхния съсѣдъ.

„Ще изпратя при тъкачитѣ моя старъ министъръ, помислилъ си царьтъ; той най-добрѣ ще разбере работата, защото е уменъ и надаренъ съ способности“.

Почтениятъ старъ министъръ отишълъ и влѣзълъ въ стаята, кждѣто двамината измамници работили съ своитѣ празни станове.

„Хвала тебе Боже!“ помислилъ си той, като си отворилъ силно очитѣ; азъ не виждамъ нищо“. Но той не продумалъ ни дума.

Двамата тъкачи го поканили да се поприближи и го запитали какъ намира той шаркитѣ и цвѣтоветѣ. Въ сжщото врѣме тѣ посочвали на становетѣ, а стариятъ министъръ устрѣмилъ очи въ тѣхъ; но не видѣлъ нищо, по простата причина, че не е имало нищо за виждане.

„Боже Господи! помислилъ си той, да ли наистина съмъ краткоуменъ? Никой не трѣбва и да подозре даже това. Да не би пъкъ да съмъ неспособенъ? Азъ не смѣя да призная че платното е невидимо за мене“.

— Ее, какво ще кажете за платното? продумалъ една тъкачъ.

— Платното е прѣлестно, чудно хубаво е! отговорилъ министърътъ, като си наденалъ очилата. Тѣзи шарки и тия бои. . . да, азъ ще кажа на царя, че съмъ много благодаренъ отъ работата ви.

— Туй е щастие за насъ, отговорили му и двамината; и започнали пакъ да му показватъ въображаемитѣ цвѣтове и шарки (рисункитѣ) като имъ давали и подходни имена. Стариятъ министъръ далънай-голѣмо внимание, за да може да повтори прѣдъ царя всичкитѣ тѣхни разяснения.

Лъжцитѣ искали постоянно срѣбро, коприна и злато; много трѣбвало за това платно. То се знае, тѣ всичко прибирали въ джеба; становетѣ се празни стояли, а тѣ работятъ ли работятъ.

Минало се малко врѣме, царьтъ изпратилъ другъ единъ почтенъ службашинъ, за да прѣгледа платното и да види скоро ли ще се свърши. Съ новия пратеникъ се случило сжщото каквото и съ министра; той гледалъ, гледалъ, ала нищо не видѣлъ.

„Нали платното е чудесно?“ питали го двамината шарлатани, като му показвали и разяснявали великолѣпнитѣ шарки и чудно хубавитѣ цвѣтове, които не сжществували.

¹⁾ Въ идната книжка ще помѣстимъ биографията и портрета му.